

638

Besluit van 19 oktober 1992, houdende wijziging van het Algemeen Rijksambtenarenreglement, het Arbeidsovereenkomstenbesluit, het Ambtenarenreglement Staten-Generaal en het Reglement Dienst Buitenlandse Zaken

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 29 juni 1992, nr. AB92/U667, directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Arbeidsvoorwaarden, afdeling Arbeidsvoorwaarden Rijkspersoneel;

Gelet op de artikelen 125, eerste lid, en 134, eerste lid, van de Ambtenarenwet 1929 (Stb. 530);

De Raad van State gehoord (advies van 3 september 1992, nr. W04.92.0304);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 8 oktober 1992, nr. AB92/920, directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Arbeidsvoorwaarden, afdeling Arbeidsvoorwaarden Rijkspersoneel;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Algemeen Rijksambtenarenreglement (Stb. 1931, 248)¹ wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 14, tweede lid, wordt de zinsnede «op andere gronden dan die van artikel 21, derde lid» vervangen door: op andere gronden dan die van artikel 21, vierde lid.

B. Artikel 69 wordt vervangen door:

Artikel 69

1. Onze Minister kan naar billijkheid de ambtenaar schadeloos stellen, kosten vergoeden of overigens een geldelijke tegemoetkoming verlenen.

2. Onze Minister is bevoegd omtrent schadeloosstelling, kostenvergoedingen en overige geldelijke tegemoetkomingen aan groepen van

ambtenaren in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken regels te geven.

ARTIKEL II

Het Arbeidsovereenkomstenbesluit (Stb. 1931, 354)¹ wordt als volgt gewijzigd.

A. In artikel 13, tweede lid, wordt de zinsnede «op andere gronden dan die van artikel 20, derde lid» vervangen door: op andere gronden dan die van artikel 20, vierde lid.

B. Na artikel 45 wordt een nieuw artikel 45a toegevoegd, luidend:

Artikel 45a

1. Onze Minister kan naar billijkheid de werknemer schadeloos stellen, kosten vergoeden of overigens een geldelijke tegemoetkoming verlenen.

2. Onze Minister is bevoegd omtrent schadeloosstelling, kostenvergoedingen en overige geldelijke tegemoetkomingen aan groepen van ambtenaren in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken regels te geven.

ARTIKEL III

Het Ambtenarenreglement Staten-Generaal (Stb. 1979, 123)¹ wordt als volgt gewijzigd.

A. In artikel 20, tweede lid, wordt de zinsnede «op andere gronden dan die van artikel 34, derde lid» vervangen door: op andere gronden dan die van artikel 34, vierde lid.

B. Artikel 104 wordt vervangen door:

Artikel 104

1. Het tot aanstelling bevoegd gezag kan naar billijkheid de ambtenaar schadeloos stellen, kosten vergoeden of overigens een geldelijke tegemoetkoming verlenen.

2. Het tot aanstelling bevoegd gezag is bevoegd omtrent schadeloosstelling, kostenvergoedingen en overige geldelijke tegemoetkomingen aan groepen van ambtenaren in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken nadere regels te geven.

ARTIKEL IV

In artikel 82 van het Reglement Dienst Buitenlandse Zaken (Stb. 1986, 611) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Het tweede lid komt te luiden:

2. Onze Minister kan naar billijkheid de ambtenaar schadeloos stellen, kosten vergoeden of overigens een geldelijke tegemoetkoming verlenen.

2. Er wordt een nieuw derde lid ingevoegd, luidende:

3. Onze Minister is bevoegd omtrent schadeloosstelling, kostenvergoedingen en overige geldelijke tegemoetkomingen aan groepen van

ambtenaren in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken regels te geven.

ARTIKEL V

Besluiten gebaseerd op artikel 69 van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (Stb. 1931, 248), artikel 104 van het Ambtenarenreglement Staten-Generaal (Stb. 1979, 123) of het tweede lid van artikel 82 van het Reglement Dienst Buitenlandse Zaken (Stb. 1986, 611), zoals die luiden op de dag voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit, blijven tot 1 juli 1994 gehandhaafd zolang geen nadere regels zijn gesteld als bedoeld in de artikelen 69 Algemeen Rijksambtenarenreglement, 104 Ambtenarenreglement Staten-Generaal, 82, tweede lid, Reglement Dienst Buitenlandse Zaken en 45a Arbeidsovereenkomstenbesluit.

ARTIKEL VI

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 1991.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat afschrift daarvan zal worden gezonden aan de Raad van State en de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 19 oktober 1992

Beatrix

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. I. Dales

Uitgegeven de vijftiende december 1992

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Balin

¹ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 13 oktober 1992, Stb. 564

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Tevens zal het advies met de daarbij terinzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 12 januari 1993, nr. 7

NOTA VAN TOELICHTING

Dit besluit behelst een tweetal wijzigingen van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR), het Arbeidsovereenkomstenbesluit (AOB) en het Ambtenarenreglement Staten-Generaal (ARSG) alsmede een wijziging van het Reglement Dienst Buitenlandse Zaken (RDBZ). Aangezien de wijzigingen in hoge mate gelijklopend zijn zullen zij hieronder gezamenlijk worden toegelicht. De wijzigingen betreffen de reparatie van een verwijzing in artikel 14 ARAR en een aanpassing van het ARAR in verband met het vervallen van het Gratificatiebesluit (besluit van 27 juli 1950, Stb. K320), welke hieronder nader zal worden toegelicht.

In artikel 14 van het ARAR wordt verwezen naar artikel 21 van dat besluit. In verband met een eerdere wijziging in de nummering van de leden van artikel 21 (Stb. 1991, 547) dient de verwijzing in artikel 14 hieraan aangepast te worden.

Bij de vierde wijziging van de Comptabiliteitswet 1976 (wet van 19 december 1991, Stb. 752) is het zogenaamde Gratificatiebesluit (houdende nadere regeling van de aan de hoofden der Ministeriële Departementen verleende bevoegdheid tot toekenning van subsidiën, bijdragen, vergoedingen, schadeloosstellingen en gratificatiën) met terugwerkende kracht tot 1 januari 1991 ingetrokken.

Volgens de memorie van toelichting (kamerstukken II, 1988/89, 20 994, nr. 3) heeft artikel 17, eerste lid, van de Comptabiliteitswet dezelfde strekking wat het doen van de uitgave betreft. De begrotingswetgever dient er, volgens de memorie van toelichting, vanzelfsprekend voor zorg te dragen dat in de begroting artikelen zijn opgenomen met een voldoende ruime omschrijving. De memorie van toelichting geeft voorts aan dat het, in het kader van de bevordering van de rechtzekerheid en rechtsgelijkheid, aanbevelenswaardig kan zijn om beleid dat een minister op een van de bovengenoemde punten voert, neer te leggen in formele regelgeving.

Met het oog op de duidelijkheid en inzichtelijkheid van de rechtspositie voor de ambtenaar dienen aanspraken op het gebied van arbeidsvoorwaarden vast te liggen in regelgeving (zie ook artikel 125 Ambtenarenwet 1929, Stb. 530). Wat bestaande pseudo-regelgeving voor het gehele rijkspersoneel betreft, waarvan de uitvoering werd gebaseerd op het Gratificatiebesluit, zal deugdelijke regelgeving in voorbereiding worden genomen.

Voor een bijzondere incidentele tegemoetkoming in situaties waarin de regelgeving voor het rijkspersoneel niet voorziet (veelal betreft het toekenningen in individuele gevallen), dient eveneens een rechtspositionele basis aanwezig te zijn. Het betreft de mogelijkheid om in een individueel geval het besluit te nemen om een ambtenaar schadeloos te stellen (daaronder begrepen de gehele of gedeeltelijke vergoeding van materiële of immateriële schade), kosten te vergoeden of overigens een geldelijke tegemoetkoming naar billijkheid te verlenen. In verband hiermee zijn artikel 69 van het ARAR, artikel 104 van het ARSG en artikel 82, tweede lid, RDBZ in dit besluit in die zin aangepast. Tevens is eenzelfde voorziening in een nieuw artikel 45a van het AOB opgenomen. In de soortgelijke bepaling in het ingetrokken Gratificatiebesluit was nog de bijzin «tenzij de daaraan ten grondslag liggende redenen tot toepassing van daarvoor gestelde regelen behoren te leiden» opgenomen. Gelet op het feit dat deze bijzin een algemeen rechtsbeginsel vertegenwoordigt was hernieuwde opname in het onderhavige artikel overbodig.

Indien er aanleiding wordt gevonden om aan bepaalde groepen van ambtenaren een tegemoetkoming te geven waarin de huidige regelgeving niet voorziet, zal dit ook mogelijk moeten zijn. De betreffende

minister kan alsdan een regeling treffen. Hiertoe creëert het tweede lid van de gewijzigde artikelen 69 van het ARAR, 104 van het ARSG, 82, derde lid, van het RDBZ en het nieuwe artikel 45a van het AOB voor de departementen de mogelijkheid om nadere voorschriften te geven. In verband met de coördinerende verantwoordelijkheid van de Minister van Binnenlandse Zaken – tegen de achtergrond van noodzakelijke cohesie in de arbeidsvoorwaarden binnen de sector rijkspersoneel – zullen evenbedoelde nadere voorschriften de instemming van deze minister moeten hebben.

In het kader van het streven naar deregulering merk ik ten aanzien van het bovenstaande het volgende op.

Artikel 125 van de Ambtenarenwet eist dat de rechtspositie van de rijksambtenaar bij of krachtens algemene maatregel van bestuur geregeld wordt. Voor regelgeving die slechts voor een bepaalde groep ambtenaren onder specifieke omstandigheden geldt ligt opname in een algemene maatregel van bestuur niet voor de hand. Deze regels kunnen bij ministeriële regelgeving tot stand komen. Daarbij is het echter niet de bedoeling dat de departementale regelgever beleid gaat voeren ten aanzien van omstandigheden die rijksdienstbreed kunnen voorkomen. De departementale regelgeving dient slechts situaties te beslaan die dermate specifiek zijn voor een bepaalde groep ambtenaren dat departementale regelgeving op zijn plaats is. In alle andere gevallen prevaleert rijksdienstbrede regelgeving (op het niveau van een algemene maatregel van bestuur) in verband met de rechtsgelijkheid en de cohesie van de ambtelijke rechtspositie. Hier ligt dan ook de coördinerende taak van de Minister van Binnenlandse Zaken op het terrein van de arbeidsvoorwaarden.

Gelet op het feit dat de nieuwe bepaling de departementale regelgever veel ruimte laat tot eigen interpretatie is juist bij deze mogelijkheid de instemming van de Minister van Binnenlandse Zaken van groot belang, omdat deze anders niet in voldoende mate de rol van coördinerend bewindspersoon kan uitoefenen. Ambtelijk vooroverleg is vanuit die optiek derhalve noodzakelijk en nuttig.

Gelet op het feit dat de mogelijkheid voor toekenningen op grond van het Gratificatiebesluit met terugwerkende kracht tot 1 januari 1991 is vervallen, is het onderhavige besluit met terugwerkende kracht tot 1 januari 1991 in werking getreden om in rechtspositionele zin een vacuüm te voorkomen. Tevens is een overgangsbepaling opgenomen, opdat de voor de inwerkingtreding van dit besluit reeds bestaande besluiten die op artikel 69 ARAR, 104 ARSG of 82, tweede lid, RDBZ waren gebaseerd, tot 1 juli 1994 gehandhaafd kunnen blijven.

Dit besluit is getoetst volgens de beknopte vragenlijst van de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur. Bedoelde toetsing wees uit dat de wijzigingen uit een oogpunt van deregulering geen bezwaren ontmoeten.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. I. Dales